

י"ב כסלו התשנ"ד
26 בנובמבר 1993
(192)

לכבוד
ד"ר אמנון גולדנברג, עו"ד
ש' הורוביץ ושות'
עורכי דין נוטריונים, עורכי פטנטים
רת' אחד העם 31,
תל-אביב 65202.

מכובדי,

הנדון: בקשת פטור מאישור הסדר
כובל - מצות אביב בע"מ

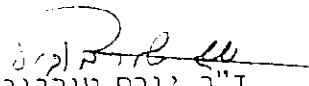
בהמשך לבקשת מרשתי, מצות אביב בע"מ (להלן: "אביב"), מיום 13 באוקטובר 1993, לקבלת פטור מאישור הסדר כובל להסכמים שכרתה אביב בענין אספקת ורכישת קמת כשר לפסח לשנת התשנ"ד, אני מתכבד להודיעך כי, כאמור בהחלטתי המצורפת, לדעתי המדובר בהסדר כובל, וכי אין אני מוסמך ואין זה ראוי כי ינתן פטור מקבלת אישור בית הדין להגבלים עסקיים לקיומו ועריכתו של הסדר כובל.

במסמך המצורף קבעתי, מכח סמכותי על פי סעיף 43(א)(1) לחוק ההגבלים העסקיים התשמ"ח-1988, כי מסכת ההסדרים וההסכמות שנקשרו בתאריך 13.7.93, בין טחנת קמת יפו (1972) בע"מ לבין ארבעת מפעלי המצות, ובכלל זה אביב, הינם הסדרים כובלים כמשמעותם בחוק ההגבלים.

אני מפנה לפסקה VII בהחלטתי, בדבר "בקשת אביב לקבלת פטור מאישור בית-הדין" בו התייחסתי לבקשה, אשר עצמה השתלבה ונשזרה במסגרת הטיפול בתיק חקירה בחשש לכאורה לפעולה בניגוד להוראות חוק ההגבלים העסקיים.

כתמיד, אנו עומדים לרשותכם לברור כל ענין ומענה לכל שאלה, ככל שהדבר יתבקש.

בכבוד רב,

ד"ר יורם טורבוביץ
הממונה על ההגבלים העסקיים

מדינת ישראל

משרד התעשייה והמסחר

הממונה על ההגבלים העסקיים

(178)

הסדר כובל בהתקשרויות
לאספקת ורכישת קמח כשר לפסת התשנ"ד:
קביעה לפי סעיף 43(א) לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988

I. הקדמה

עניינה של החלטה זו בעריכת "הסדר כובל" בין העוסקים בשוק המצות לקראת תג הפסח השנה. נפיתי לדבר בעקבות תלונה שטענה כי בידי טחנת הקמח יפו (1972) בע"מ (להלן: "טחנת יפו") מונופולין לטחינת קמח כשר לפסת לשנה זו, וכי טחנה זו מנצלת שליטתה המלאה על אספקת המוצר שבמונופולין לסרב אספקה או להתנותה בתשלום מחיר גבוה יחסית, המפלה לרעה צרכן קטן על פני צרכן גדול. משהחלה חקירה ודרישה בדבר, נמצא כי ארבעת יצרני המצות הגדולים במשק חברו ועשו יד אחת להתקשר בחוץ אספקה עם טחנת יפו, מכוחם הם יהנו מתנאי מחיר ותשלום קבועים ואחידים, בעוד שיצרני מצות אחרים לא יזכו לאספקת קמח כשר לפסת מהטחנה, אלא אם תבוא על כך הסכמת ארבעת היצרנים האמורים, הזכאים אף לקבל פיצוי כספי בגין הסכמתם זו.

בחינת המסכת באספקלריית חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן: "חוק ההגבלים" או "החוק") מעלה כי הלכה למעשה התהווה בידי טחנת יפו מונופולין לטחינתו ואספקתו של קמח כשר לפסת לשנת התשנ"ד, וכי מונופולין זה בא כמחרוזת של הסדרים כובלים בינו לבין ארבעת יצרני המצות הגדולים: מצות אביב בע"מ, מצות יהודה בע"מ, מצות ישראל בע"מ ומצות ראשון לציון בע"מ (להלן: "הארבעה"). יצרנים אלה אף באו בהסדר כובל בינם לבין עצמם לצורך המשא ומתן לכריתת ויישום ההסכמים הללו. אין צריך לומר, כי רעה פגיעתם של הסדרים כובלים בכלל, ועל אחת כמה וכמה כשנא בהם מונופולין לייצור קמח המתקשר בהסדרים כאלה עם חלק הארי של צרכניו - יצרני המצות.

נושא הכרזת טחנת יפו כבעל מונופולין, כאמור, מצא ביטוי בהחלטתי בענין הכרזת מונופולין מהיום. נושא בחינת ההסדרים האמורים וסיווגם מוצא ביטוי בהחלטתי זו, לפי סעיף 43(א)(1) לחוק ההגבלים, הקובעת קיומם של הסדרים כובלים, כמבואר בהמשך הדברים. תחילה אפנה לתיאור הענף ומבנהו, לאחר מכן אציג את התשתית העובדתית והתשתית המשפטית עליהן נשענת ההחלטה.

II. מערך המצות ודברי המאפה לפסת

א. עיקר ענף ייצור המצות ודברי מאפה לפסת מורכב מארבעה מפעלי מצות גדולים - מצות אביב, מצות יהודה, מצות ישראל ומצות ראשון לציון. ארבעה אלו שולטים, על פי נתוני שנים קודמות, על פלח שוק של כארבע חמישיות. יתרת השוק, כחמישית, מתחלקת בין כמה מפעלים קטנים יחסית. הקמת מהווה חומר גלם חשוב ביותר לייצור מצות. ייצור זה, מטבע חגי ישראל, מאופיין בעונתיות, הן בנוגע לחומר הגלם, קמח כשר לפסת, והן בנוגע למוצרים המוגמרים, מצות ודברי מאפה כשרים לפסת; לאיסור הצגת חמץ בתקופת תג הפסח, ר' חוק חג המצות (איסורי חמץ), התשמ"ה-1985.

בישראל פועלות 21 טחנות קמח, הטוחנות בכל ימות השנה, חיטים לקמח לסוגיו. בענף עצמו קיים עודף כושר ייצור; ר' הוועדה הציבורית לבדיקת ענף טחנות הקמח (דין וחשבון מלא, נובמבר 1989). עד אמצע שנת 1990, מועד החלת הרפורמה בתחום, אופיין הענף בתכנון והתערבות ממשלתית, באמצעות מינהל הסחר הממשלתי במשרד התעשייה והמסחר. כחלק מהתערבות זו, הוסדרה אף טחינת הקמח לפסח ואספקתו למפעלי המצות בידי מינהל הסחר הממשלתי. זה האחרון נהג לקיים מכרז, במסגרתו נבחרה מדי שנה טחנת קמח שתטחן קמח כשר לפסח ותספקו לכל יצרני המצות. מסגרת זו עברה ובטלה מן העולם בעקבות הרפורמה. בדומה, היום שוב אין מחירן המירבי של מצות רגילות נקוב בצו פקוח, שכן אשתקד בוטל הפקוח עקב קשיים ביישומו.

ב. היקף הביקוש השנתי של קמח כשר לפסח בישראל עומד על כ- 10,000 טון. בין טחנות הקמח יש המסוגלות, לבדן, לייצר כדי מלוא הביקוש השנתי. לפי הנטען, טחנת קמח תגלה עניין מסחרי בטחינת קמח כשר לפסח אם תובטח לה כמות מינימאלית של כמחצית השוק, לאמור 4,000 עד 5,000 טון. טחינת כמות קטנה מזו איננה כדאית.

ג. הסבת פעילות טחנה, מטחינת קמח רגיל לטחינת קמח כשר לפסח כרוכה בעלויות שמקורן, בין היתר, במשתנים הבאים:

- (1) השבתת הטחנה לתקופה הדרושה לצורך הכשרת הטחנה לטחינת קמח כשר לפסח, וקבלת אישור כשרות לפסח מהרבנות הראשית לישראל.
- (2) אובדן לקוחות אשר לא ניתן לשרתם בתקופת הכשרת הטחנה ובתקופת הטחינה הכשרה.
- (3) תשלומים למשגיחי ההכשרה, מכצעה ומשגיחי הכשרות.

אכן, הואיל ועלויות אלה הן "קבועות", הרי שעקרונית, טחנה שעברה את תהליך ההכשרה והחלה לטחון קמח כשר לפסח, ככל שתגדיל היא את הכמות הנטחנת על ידה, כן תקטן ההוצאה ליחידת תפוקה בגין ההכשר.

ד. מני תחילת הרפורמה בענף טחנות הקמח בשנת 1990, התעוררו מדי עונת פסח קשיים בנושא מוצרי החג. כבר בסמוך לצאת ענף טחינת הקמח לפסח מבין כנפי ההסדר הממשלתי, נוצרו נסיבות אשר הביאו את הממונה על ההגבלים העסקיים להכריז ביום 11.11.90 על קיומו של מונופולין בידי טחנת הקמח יזרעל עפולה בע"מ, תוך בקשה מבית הדין להגבלים עסקיים ליתן הוראות ביחס למחירו של הקמח למצות, כמויות אספקתו ומועדיו. עקב התמהמהות הדיון, ולאחר שהצדדים השונים הגיעו להסדר סביר, חזר בו הממונה מבקשתו למתן הוראות.

מהחומר המונח לפני עולה כי בעוד שלקראת חג הפסח התשנ"ב (1992) פעלו בענף שתי טחנות שייצרו קמח לפסח, טחנת יזרעאל מעפולה וטחנת יפו, הרי שלקראת חג הפסח התשנ"ג (1993) פעלה בענף טחנה אחת בלבד, טחנת יפו.

III. התלונה וממצאי חקירתה

א. בחודש ספטמבר 1993 התלוננו באוזנינו מנהלי מפעל המצות ירושלים וכהן-חלפרין על יחס של איפה ואיפה שנהגו בהם מנהלי טחנת יפו. לזכריהם, לכאורה, מסתמן פער מחירים ניכר בין מחיר הקמח הנדרש מהם, לעומת המו"ר

הנדרש מיצרני המצות הגדולים. וליתר פירוט, בעוד שהיצרן הקטן נדרש ע"י טחנת יפו לשלם סך 900 ש"ח עבור טון אחד של קמח מסוג א', מפעלי המצות הגדולים שריינו אספקתם במחיר זול יותר, כשההפרש נאמד בלמעלה מ-10%. לפי הנתען, הואיל ובעל מונופולין מתוייב, כמצוות סע' 29 לחוק ההגבלים, שלא לסרב סירוב בלתי סביר לספק את המצרך שבמונופולין, הרי שבכלל זה אין טחנת יפו רשאית לסרב לספק קמח לפסח אלא אם ישולם לה מחיר העולה על זה הנדרש מצרכנים אחרים.

ב. בעקבות התלונה החלה חקירה מטעמי, במסגרתה נחקרו, מנהל טחנת יפו - מר יוסף קרמר; מנהל במצות יהודה - מר יחיאל לודמיר; מנהל במצות ישראל - מר ארז צוק; מנהל במצות ראשון - מר דוד זליבנסקי; מנהל במצות אביב - מר דוד וולף. כן נחקרו נוספים. מנהלו של אחד ממפעלי המצות בחר שלא לענות לשאלות החוקרים, ושמר, לכאורה, על זכותו על פי דין לשתוק שמא יפלייל עצמו. עקרונית, אישרו כל שאר הנחקרים את עיקרי התשתית העובדתית שבבסיס החלטתי. מנהלי המפעלים אביב, יהודה וראשון לציון טענו בחקירתם כי ערכו את ההסכמים בצורה ובניסוח דלהלן כדי להבטיח לעצמם אספקה סדירה של קמח לפסח, במיוחד לאור נסיונם המר מן השנה שחלפה.

ג. מסתבר, כי בתחום טחינת הקמח לפסח השנה הסתמנו שתי מועמדות אפשריות לטחינת קמח לפסח: האחת, יזרעאל, והאחרת, יפו. בחודש מאי השנה, משמע מפעל "מצות אביב" (להלן: "אביב") את הודעת טחנת יפו בדבר נכוונתה לטחון ולספק קמח כשר לפסח התשנ"ד, השכים והזדרז להתקשר עמה בהסכם לאספקת קמח למצות. בהסכם מיום 31.5.93, התחייבה יפו לספק לאביב את כל כמות הקמח הכשר לפסח הדרושה לו לעונת הפסח, החל מ-17.10.93 ועד 10.4.94. במקביל, התחייב אביב מצידו, לרכוש מיפו את כל כמות הקמח הדרושה לו לעונת הפסח. מחירו של הקמח מסוג א' נקבע בהסכם ל-893.50 ש"ח לטון, ומחירו של הקמח מסוג ב' אמור היה להקבע בעתיד, ומתוך הכנה שהוא יהיה נמוך מזה של סוג א' (להלן: "הסכם אביב").

ד. במעמד חתימת הסכם אביב, חתמו הצדדים גם על נספח להסכם, שנערך כמכתב מאת המפעל אל טחנת יפו (להלן: "הנספח"), ובו נכתב לאמור:

לאור העובדה כי אשתקד לא יכולתם לספק את מלוא הביקוש לקמח כשר לפסח, אי לכך נסכים להתקשר עמכם לאספקת קמח פסח תשנ"ד רק בתנאים דלקמן:

1. מוסכם כי תמכרו קמח כשר לפסח תשנ"ד ... אך ורק ללקוחות להם מכרתם קמח פסח תשנ"ב. כל מכירה ללקוחות אחרים טעונה הסכמתנו.

2. במידה ותמכרו בהסכמתנו קמח למפעלים אחרים ומאחר וכמות זו תבוא על חשבון מכסתינו, אי לכך תפצו אותנו במחצית ההפרש בין מחיר הקמח למפעלים להם מכרתם אשתקד לבין מחיר הקמח למפעלינו.

3. אנו מתחייבים שלא למכור קמח למפעלי מצות או בייסקויטים אחרים...

ה. בהמשך, בחודשים יוני ויולי 1993, נתקיימו מגעים בין ארבעת מפעלי המצות

הגדולים - אביב, יהודה, ישראל וראשון לציון, שהחלו לשאת ולתת עם טחנה יפו לגבי תנאי אספקת הקמח לפסח לכל ארבעת המפעלים. המו"מ נשא פרי וביום 13.7.93, במשרדי טחנת יפו, בפגישה בה נטלו חלק נציגי ארבעת מפעלי המצות הגדולים ונציגי טחנת יפו, התקשרו הצדדים בסידרה של ארבעה הסכמים שתכנינם אחידה וזהה. הסכמים אלה באו לקבוע את תנאי הרכישה והאספקה של קמח לפסח (להלן: "ההסכמים").

1. ההסכמים היו זהים בצורתם ובתוכנם להסכם אביב מ-31.5.93, למעט מחיר הקמח; זה נקבע עתה לסך 822.50 ש"ח לטון קמח סוג א', כחצר המפעל. כל אחד מההסכמים לווה בנספח שהיה זהה גם הוא בתכניו ובלשונו לנספח מיום 31.5.93, ואשר צוטט לעיל.

2. צא וראה כיצד התגבשו אורחותיה המוסכמות של אספקת קמח כשר לפסח לשנה זו: טחנת יפו, לפחות לפי שעה, אך מן הסתם גם לצרכי עונת הפסח התשנ"ד בכלל, הפכה לספק בלעדי של קמח כשר לפסח. ספק זה רכש את מעמדו הבלעדי לאחר שארבעת המתחרים הגדולים בשוק המצות החליטו במשותף לרכוש ממנו קמח, תוך ניהול משא ומתן "מקובץ", שפריו ההסכמים המבטיחים לארבעה אספקת מלוא ביקושיהם במחיר שווה ומוסכם.

אך בכך לא די, הגדילו הארבעה בהסכימם עלי נספח לחוזה, כי חרותו של הספק - טחנת יפו - לבור דרכיו ולספק קמח לאחרים, למתחרים, תוגבל באופן שהחלטה אם למכור קמח לאחרים לא תתקבל על ידי הספק, אלא, קודם לכל, על ידם (ככל הנראה פה אחד, או על פי רבים להטות, לארבעה פתרונים). והיה ונאותו הארבעה לאפשר למתחרה לרכוש קמח, הרי שכמו כל גורם מאשר, רשאים הם להתנות אישורם בתנאים. בין היתר משמיענו הנספח כי מחיר הרכישה של המתחרה האחר, יהיה גבוה מזה של הארבעה, שכן חזקה שהמכירה באה על חשבון מכסתם וכי יתהווה הפרש מחירים שיתולק בין הטתנה והארבעה. כך, תוספת המחיר שתשתלם על ידי אותו מתחרה ש"זכה" בחומר הגלם, בלעדיו מצות לפסח אין, תתחלק שווה בשווה בין הארבעה לבין טחנת יפו. במילים אחרות, אם מתחרה אחר יורשה על ידי ארבעת מתחריו, לקנות קמח כשר לפסח מהספק הבלעדי הקיים בשוק, כי אז ייאלץ הוא לשלם מחיר גבוה יותר מארבעת השולטים בענף, תוך שהוא למעשה מוזיל את עלות הקמח לארבעה ומגדיל את מחזור מכירותיו של הספק המונופוליסטי.

IV. התשתית המשפטית

א. לענין הגדרת "הסדר כובל" אימץ חוק ההגבלים את מגמת ההרחבה שננקטה על ידי החוק הקודם, חוק ההגבלים העסקיים, תשי"ט-1959. במקום לתחום גדרות על ידי רשימת מקרים ספציפיים, התווה החוק הגדרה כללית שהעיקר בה הוא מניעת התחרות, הגבלתה או החשש מפני אלה; סעי' 2(א) לחוק. לצידה של הגדרה כללית זו, נקבעה רשימה של כבילות שההסדרים הכוללים אותן יועמדו בחזקתם כי הם הסדרים כובלים. טכניקה חקיקתית זו ננקטה מתוך חשש שההגדרה הקודמת לא מיצתה את מגוון האפשרויות מבחינת העניינים שיש בכבילה לגביהם השלכה על התחרות. מטרת השינוי היתה להבטיח שכל הסדר בעל חששות תחרותיים יועמד לביקורת הרשויות הנוגעות לענין.

ר' דברי הסכר להצעת חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ד-1983, ה"ח 1647, עמ' 39, 42; וגם, ת.א. (י"ס) 396/87 קיסין נ. פטרולגז בע"מ ואח' (9.5.90, לא פורסט) בעמ' 18.

ב. סעיף 2(א) לחוק ההגבלים מגדיר את המונח "הסדר כובל" כ:

הסדר הנעשה בין בני אדם המנהלים עסקים, לפיו מסכים אחד הצדדים לפתות להגביל עצמו באופן העלול למנוע או להפחית את התחרות בעסקים בינו לבין אדם שאינו צד להסדר.

ג. סעיף 2(ב) לחוק קובע שיראו הסדר כ"כובל" כשלעצמו, ללא בדיקת השפעתו על התחרות, אם הכבילה נוגעת לעניינים שמטבע ברייתם הם פוגעים בתחרות, שכן פגיעתם והגבלתם מתייחסת ישירות לעצב ממערכת עצמיה החיוניים של התחרות המסחרית, לאמור הסדר שכבילתו נוגעת לאחד מהעניינים הבאים:

- (1) המחיר שיידרש, שיוצע או שישולם;
- (2) הריווח שיופק;
- (3) חלוקת השוק, כולו או חלקו, לפי מקום העיסוק או לפי האנשים או סוג האנשים עמם יעסקו;
- (4) כמות הנכסיט או השירותים שבעסק, איכותם או סוגם.

וראה: הצעת חוק ההגבלים, שם, בעמ' 42:

בסעיף קטן (ב) באה רשימה של נושאים שבהם השלכת ההסדר בין הצדדים על צמצום התחרות אינה מוטלת בספק. הסדרים אלה ייראו כהסדרים כובלים מבלי שיהא צורך לבחנם בכל מקרה לאור המבחן הכללי האמור.

ד. אכן, נקודת המוצא היא כי מטרת החוק, לבצר ולשמר את התחרות החופשית, להסיר מכשולים הנערמים בדרכה, ובמקרים נאותים, ליתן מענה לריכוזי עוצמה כלכלית או מניעת היווצרותם מבעוד מועד. גישתו של המחוקק היא, שתחרות חופשית פועלת לטובת המדינה, יש בה כדי להעמיק את החופש המשפטי והכללי של הפרט; כג"צ 174/80 תור אור נ. יו"ר המועצה לפקות על הגבלים עסקיים פ"ד לט (1) 169, 178; ע"א 371/89 ליבוביץ נ. א. י. אליהו בע"מ ואח' פ"ד מד (2) 309, 327. גישה זו מכטאת את ההשקפה ממנה ינקה החקיקה המקבילה בארה"ב, שאומצה עוד בתחילת המאה, ושתוארה כך:

The Sherman Act was designed to be a comprehensive charter of economic liberty aimed at preserving free and unfettered competition as the rule of trade. It rests on the premise that the unrestrained interaction of competitive forces will yield the best allocation of our economic resources, the lowest prices, the highest quality and the greatest material progress, while at the same time providing an environment conducive to the preservation of our democratic political and social institutions. But even were that premise open to question, the policy unequivocally laid down by the Act is competition.

Northern Pacific Railway Company v. United States, 356 U.S. 1, 4, 78 S.Ct. 514, 517 (1958)

ה. מכאן, האיסור על עשיית דבר, או הימנעות מעשותו, על פי הסדר כובל, אלא אם נתקבל לכך אישור כדין; סע' 4 לחוק ההגבלים. הפרת איסור זה, מקימה ביצוע עבירה פלילית; סע' 47(א) לחוק, מקימה ביצוע עוולה נזיקית; סע' 50 לחוק, וממיטה היא בטלות על ההסכם המכיל את הכבילה, אם היה הסכם כזה; סע' 30-31 לחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973.

ו. בנסיבות העניין, מחרוזת ההסכמות וההסכמים שתוארו לעיל, אכן מהווים "הסדר כובל" כמובנו הנכון של המושג, הן מכוח החזקה הקבועה בסע' 2(ב), והן ולחלופין מכוח ההגדרה האיכותית הקבועה בסע' 2(א). אעמוד בקצרה על היסודות הנדרשים, ודבר קיומם לענייננו:

(1) "הסדר" - הגדרתו של זה מצויה בסע' 1 לחוק, והיא מיועדת לתבוק כל צורה של קשר, הסכמה והבעת רצון בין מי שמנהלים עסקים, בין אם "במפורש ובין מכללה, בין בכתב ובין בעל פה או בהתנהגות, בין אם הוא מחייב על פי דין ובין אם לאו".

במקרה שלפנינו מערכת ההסכמות שהין הארבעה לבין טחנת יפו מצאה ביטוייה בחוזים על נספחיהם. בדומה, ההסכמות שבין הארבעה, בינם לבין עצמם, בחלקן יימצאו בנספח הקובע כי אוסרים הם על הטחנה לספק קמח לאחרים אלא אם יסכימו בצוותא חדא להתיר זאת, וכתלקן יימצאו ביסוד המפגש המשותף לניהול משא ומתן אל מול הטחנה.

(2) "בין בני אדם המנהלים עסקים" - מונח זה פורש מצודתו על כל אדם המנהל עסקים כלשהם, לרבות עסק המתנהל שלא למטרת רווח; ע"א 2768/90 פטרולגז חברת הגז הישראלית (1969) כע"מ נ. מדינת ישראל ואח' פ"ד מו (3) 603, 599.

במקרה שלפנינו, הנפשות הפועלות כולן הן בבחינת בני אדם המנהלים עסקים: הארבעה מנהלים עסק לייצור מצות ושאר מוצרי מאפה לחג הפסח ואלו טחנת יפו מנהלת עסק של טחינת חיטים לקמח.

(3) חזקת סע' 2 (ב) בדבר הסדר כובל - יסוד "חזקת הכבילה" שבהסדר רצוף הוא ושזור במערכת ההסכמות בהם באו הצדדים נשוא החלטה זו.

ראשית כבילה תמצא ביטוייה המובהק בהוראת סעיף 1 לנספח, מכוחה הגבילה עצמה טחנת יפו מלמכור קמח כשר לפסח תשנ"ד לכל דכפין, שכן סוג האנשים עמם רשאית הטחנה לעסוק הם רק אלה שנמנו על ציבור לקוחותיה בפסח התשנ"ב, אלא אם באה הסכמת הארבעה למכירה ללקוח אחר, וגם אז הסכמה זו מסתמא תלויה "בפיצוי"; סע' 2(ב)(3) לחוק. במקביל, כל אחד מהארבעה אף מתחייב כלפי טחנת יפו, כי לא ימכור קמח למפעלי מצות או ביסקויטים אחרים, כך שייסגר שוק הקמח כשר לפסח ומוצריו מנעול על בריח; סע' 2(ב)(4) לחוק (דהיינו, כמות המכירה של קמח על ידי הארבעה תהיה אפס). הסכמת הארבעה בינם לבין עצמם בדבר המחיר שיסוכם עם טחנת יפו, במעמד ניהול המו"מ המשותף, יש בה, מן הסתם, רצף של הסכמות לגבי המחיר שיוצע לטחנה תמורת הקמח; סע' 2(ב)(1) לחוק.

(4) כבילה כמובנה בסע' 2(א) לחוק - "הסדר" יהיה בבחינת "הסדר כובל" אם יש בו איכותית כדי להגביל אדם המנהל עסקים באופן העלול למנוע או להפחית את התחרות בעסקים.

עומד על כך דר' מ' בורנובסקי במאמרו "על יסודות הכבילה שבהסדר ותוצאתה - חדש ואין חדש", מחקרי משפט ה' עמ' 125, 132:

עיקרה של כל מגבלה כצמצום תופש הבחירה של אדם המנהל עסקים. לפיכך, לכאורה, היה די בהצבת השאלה הבאה, כדי לקבוע אם קיימת הגבלה: "האם על פי ההסדר חופשי צד לנהוג כרצונו?" אם התשובה חיובית, הרי שלכאורה אין הגבלה. אם התשובה שלילית הרי שלפנינו הגבלה, וההסדר הוא הסדר כובל. אלא שהתשובה החיובית האמורה איננה מספקת, משום שיתכן, שגם במקרה שהצד תופשי לנהוג כרצונו קיימת מגבלה! כיצד? בכך שההסדר אמנם מותיר לצד את מלוא תופש הבחירה אלא שתוצאת הכרעתו עלולה, על-פי ההסדר, להעניק לו יתרונות או לשלול ממנו הטבות או אף לגרום לו הפסד.

גם ' James P. Cunningham, The Fair Trading Act 1973 (London, 1974) pp. 239

וגם: R. Whish, Competition Law, 2nd Ed. London (1989), p. 146

... a restriction arise where a person accepts an obligation which requires him to act in a specific way and where the commission of some other act inevitably involves a breach of the prior obligation.

אכן, במצטבר ולחלופין, יש אף לראות במערכת ההסכמות המתוארת כבילות, שביטוין הגבלה או הפחתת התחרות, בכוח ו/או כפועל. וכבר עמדנו בסעיף III (ז) לעיל, על פגיעתם הממשית והמסתברת של אלו ההסדרים בתחרות, החל בניהול מו"מ משותף עם ספק הקמח לרבות סיכום המו"מ בחוזה מסכם, דרך תוכנה המגביל של ההתקשרות על נספת החוזה בין הספק לבין הארבעה, וכלה בהחלטה המשותפת להכתרת טחנת יפו כמונופולין בלעדי. אפנה עתה לנקודה אחרונה זו.

.v. "המלכת" מונופול

א. עמדנו לעיל על השתלשלות הדברים וכיצד הגיעו הדברים כדי עריכת הסדרים כובלים, שפגיעתם באינטרס הציבור רעה. פגיעה זו מתגברת שעה שצד להסדר הכובל הוא המונופולין לאספקת קמח כשר לפסח לשנת התשנ"ד. פגיעה זו גדלה ומתעצמת שעה שמונופולין זה אינו אלא עוד פרי אסור של החלטת ארבעת הגדולים, שסיכמו בצוותא חדא עם טחנת יפו, תבנית חוזי הרכישה הכובלים.

כאמור, שולטים ארבעה מפעלי המצות שבהסדר על כ- 80% משוק המצות, וכנגזר שווה חלקם גם בתחום צריכת הקמח למצות. לפיכך, משתברו נציגי ארבעת המפעלים שבהסדר והתכנסו יחדיו ב-13.7.93, במשרדי טחנת יפו, וחתמו על סידרת ההסכמים שבהם הבטיח כל מפעל לעצמו אספקת קמח למצות ובמקביל אי אספקת קמח למתחרים הקטנים, למעשה היה זה גם מעמד "הכתרת" טחנת יפו כיצרן הקמח היחיד לפסח התשנ"ד.

הכיצד? צר השוק מלהחיל יותר מטחנה עד שתיים אשר תטחנה קמח כשר לפסח בכל שנה נתונה. כאמור בסע' II(ב) לעיל, היקף צריכת קמח כשר לפסח לשנה מוערך כ-10,000 טון, כאשר סף כדאיות הטחינה עומד על כ-5,000 טון, דהיינו כמחצית סך הצריכה. בנסיבות אלה, יכול שתתרחש אחת משתי דרכי פעולה אלה: האחת, ששתי טחנות תייצרנה כמות פחות או יותר דומה של קמח, שכן כמחצית כמות הקמח הנצרכת לפסח היא הכמות המינימלית המבטיחה לטחנה רווחיות; השנייה, שטחנה אחת תטחן את מלוא כמות הקמח, כאשר מצב זה סביר שיתחווה מנקודת הזמן שאותה טחנה באה בהסכמי מכירה עם למעלה ממחצית גורמי הצריכה. טחנה אשר באה בהסכמי מכירה המספקים למעלה ממחצית הביקוש השנתי, למעשה מבצרת מעמד של ספק יחיד, היכול למכור את המחצית השנייה של הכמות במחיר גבוה יחסית, שכן לצרכן אין אלטרנטיבה זולה יותר, אם בכלל.

ב. במעבר מייצור קמח רגיל לייצור קמח כשר לפסח קיים תחילה שלב ראשוני של תחרות בין יצרנים פוטנציאליים, בגדרה עשויות לבוא כל טחנות הקמח. תוצאותיה של תחרות זו יהיו כמות וזהות היצרנים שישתתפו בייצור קמח כשר לפסח באותה שנה. השנה, טחנת יפו וטחנת יזרעאל הודיעו על נכונותם לטחון קמח. התארגנות הארבעה יחד עם טחנת יפו היא שהקנתה לאחרונה מעמד של טחן יחיד, תוך שלילת אפשרות של תחרות בין שתי טחנות קמח. התארגנות זו אף הבטיחה לארבעה תנאי רכישה זהים ויחסית נוחים, תוך קביעת מנגנון שיבטיח שיתרונות אלה לא יהיו מנת חלקם של צרכני הקמח האחרים.

ג. זאת ועוד אחרת, בו במעמד ההכתרה, וכתנאי לה, התחייבה טחנת יפו למכור לארבעה מרבית מכולתה במחיר קבוע, ולא למכור או למכור במחיר גבוה יותר למתחרי הארבעה. במילים אחרות, מראש התחייבה טחנת יפו להפלות בין צרכניה, כל אחד מהארבעה ירכוש קמח במחיר 822 ש"ח לטון, ואלו האחר או שיסורב, או שאם יאותו כל הצדדים להסדר הכובל להסכים על מכירה, כי אז יידרש הוא לשלם מחיר גבוה יותר. בנסיבות אלה, אין זאת אלא נסיון (אמנם משפטי עקר ובטל) להתנות ולקבוע מראש הפליית לקוחות על ידי מונופולין.

איסור על התנהגות מפלה כזו, הוא העומד במוקד הוראות הפיקוח על מונופולין בסעיפים 26 עד 31 לחוק ההגבלים. הפליה בין לקוחות וצרכנים עשויה מעצם טיבה למנוע או להפחית את התחרות החופשית עליה בא חוק ההגבלים להגן. במיוחד, באה הוראת סע' 29 לחוק ההגבלים ומצווה כי לא יסרב בעל מונופולין סירוב בלתי סביר לספק את הנכס שבמונופולין, ומה צידוק סביר ישמע כפי טחנת יפו בבואה לסרב לספק קמח, או בהעלותה דרישה למחיר מפלה וגבוה? אכן, צידוק כזה לא נשמע מפיה במהלך התקירה ואף אין לראות מה צידוק יימצא לסירוב או התנייה אשר כזו.

ד. נהפוך הוא. לאחרונה, נמצאו למדים מדברי מנהל טחנת יפו, כי לאור התקירה שהתקיימה, ראה הוא לפנות ביוזמתו, בכתב ובעל-פה, לציבור לקוחותיו ולהודיעם על כוונתו למכור לכל דורש, ובמחיר שווה ואחיד, קמח כשר לפסח לעונת תשנ"ד.

VI. ההסדר הכובל אינו נהנה מפטור סטטוטורי

א. המסקנה כי המסכת המתוארת היא בבחינת הסדר כובל כאמור בהוראת סע' 2 לחוק ההגבלים, מחייבת פנייה להוראת סע' 3 לחוק ההגבלים בדבר "הסדרים שאינם הסדרים כובלים", שמא יימצא ההסדר פטור מכוח אחת מתשע הוראות הפטור הסטטוטוריות. מבין הוראות פטור אלה, באה בחשבון הוראת פטור אחת, שעניינה פטור במקרה של בלעדיות הדדית במכירת נכסים או שירותים, כאמור

נסע' 3(6) לחוק ההגבלים:

הסדר בין רוכש נכס או שירות לבין ספק, שכל כבילותיו הם התחייבות הספק שלא יספק נכסים או שירותים מסוימים, לשם שיווק, אלא לרוכש, ובהתחייבות הרוכש לרכוש אותם הנכסים או שירותים רק מהספק, ובלבד שהספק והרוכש, שניהם אינם עוסקים בייצור אותם נכסים או במתן אותם שירותים; הסדר כאמור יכול שיהיה לכל שטח המדינה או לחלק ממנו.
(ההדגשה אינה במקור)

ב. מכאן, טענת אביב הנסמכת על חוות דעתו המלומדת של יועצה המשפטי, עו"ד א. הלפן, אשר במכתבו מיום 4.5.93 חיווה דעתו כי ההסדר, והכוונה להסכם אביב, אינו "הסדר כובל" שכן הוא אינו "עלול למנוע או להפחית את התחרות בעסקים", ומכל מקום ההסכם נופל בגדר הפטור הקבוע בסע' 3(6) לחוק ההגבלים שכן "מצות אביב מתחייבת לרכוש את כל תצרוכתה מהטחנה, ובתנאי שזו תספק לה את כל דרישתה, ולא תימנע זאת מעצמה על ידי הספקה לאחרים, אלא בהסכמת מצות אביב".

ג. טענה דומה משמיע יועצה המשפטי של טחנת יפו, עו"ד ד"ר א. ציון, במכתבו אלינו מיום 28.10.93:

לא נעשה כל הסדר כובל, במובן חוק ההגבלים העסקיים בין מרשתי ובין יצרני המצות, שכן ההסכמים שנעשו, ואשר המקור שלהם נמסר לכם, מוגנים מכוח סעיף 3(6) לחוק.

ד. לדעתי, בנסיבות המקרה, אין תחולה לפטור של ספק ורוכש בלעדי, שכן לא מתקיימים תנאי הסף לתחולת הפטור. כבילותיו של ההסדר רחבות מאלה של יחסי ספק ורוכש, במהותם אין הם נופלים בגדר יחסים אלה, ואין אף לראות הצדקה עניינית לכבילות האמורות. אבאר מסקנתי.

ה. הוראת פטור בדבר הסדר בין ספק ורוכש קבועה היתה גם בחוק הקודם, משנת התשי"ט, נסע' 10. בדברי ההסבר להצעת חוק ההגבלים הוסבר כי נוסח הוראת הפטור שונה במטרה לצמצמו:

הסדר שלא יראה כהסדר כובל הוא הסדר שבו הכבילה מתייחסת לבלעדיות הקניה והמכירה לשם שיווק בין הצדדים. מכאן, שאם מצויות בהסדר כבילות נוספות, כגון הכתבת מחירים או הגבלת מקומות עיסוק, טעון ההסדר אישור.

(שם, בעמ' 44)

ו. פטור זה בא בעיקרו ליתן מענה להסדרי בלעדיות שבין מוכר למפיץ (Exclusive dealing). באופן טיפוסי, הסדרים אלה עניינם התחייבות הקמעונאי, בין במפורש ובין מכללא, כי הוא יעסוק ייחודית בתוצרתו של יצרן מסויים, לעיתים תוך הגדרת תחום גיאוגרפי נתון (Exclusive territory). באמצעות הפטור מקבל הספק טובת הנאה מכך שהרוכש מתמקד במוצריו בלבד. הקמעונאי או המפיץ, מצידו הוא, מקבל טובת הנאה מבחינה זו שאין לו מתחרים במוצריו של אותו הספק. כתוצאה מהסדר מעין זה אין התחרות נפגמת בין מוצרי הספק למוצרי מתחריו (interbrand). הפגיעה בתחרות מוגבלת לזו שבין הרוכשים של מוצרים או נכסים מסוג אחד (intrabrand).

כלומר, כל צד להסכם כזה נהנה מיתרונות מעמדו המוסכם, ומכאן ההדדיות שבהסדר. רוצה לאמר כי הפטור בסעיף זה נועד לחול על הסדרים אנכיים שבהם טמונים שיקולים כלכליים לגיטימיים. פטור זה לא נועד לחול על הסדרים שיש בהם פוטנציאל פגיעה אופקית משמעותית בתחרות.

ז. הסוגייה המרכזית מבחינת דיני ההגבלים העסקיים היא האם הסכמים מעין אלה "סוגרים" (foreclose) למעשה את גישתם של מתחרים, בכוח או בפועל, לזירת התחרות, בין אם לתחום מכירת המוצרים ובין אם לתחום רכישת חומרי הגלם החיוניים למתחרים אלה.

ר' Stephen F. Ross, Principles of Antitrust Law 303 (1992)

אכן, סוגיית החלת הפטור האמור עשויה לעורר שאלות נכבדות, אלא שבנסיבות המקרה אין מקום להזקק להן, שכן מדעיקרא אין בנסיבות המקרה תחולה להוראת הפטור.

ח. ההסדר המתואר יש בו, כאמור, יסוד של הסדר אופקי בין ארבעת היצרנים המובילים לבין הספק, וכבר מטעם זה אין הוא "הסדר בין רוכש נכס לבין ספק". המרכיב האנכי בהסדר, איננו הסדר בלעדיות בין ספק לרוכש בלעדי (או בלעדי באיזורו הגיאוגרפי), אלא בין ספק לבין מספר רוכשים המבקשים יחדיו להיות רוכשים בלעדיים, ועל אלה לא חל הפטור. שנית, אפילו היה עומד כל הסכם לבדו על פי נוסחו, וכאמור עומד הוא כחלק ממסכת מוסכמת אחת, אין המדובר בהסדר לאספקה בלעדית, אלא בהסדר ל"אספקה בלעדית" ללקוחות שרכשו קמח בתשנ"כ, כך שהרוכש מסכים כי הסתורה תמכר גם לאחרים הנקובים ומוגדרים בנספח. עוד יצוין, כי נשוא ההסדר אינו אספקת קמח "לשם שיווק" אלא לצורך צריכה עצמית כתשומה בייצור המוצר הסופי, מצות כשרות לפסח.

זאת ועוד, איזה בלעדיות היא זו כאשר מראש מוסכם כי טחנת יפו תהא רשאית למכור קמח לאחרים, אם תבוא על כך הסכמה של הארבעה, כאשר לצורך הסכמה זו מניחים הצדדים הנחה חלוטה מראש - יהא המצב בפועל כאשר יהא - כי הכמות שתמכר תבוא על חשבון מכסת הארבעה, וכי מתיר המכירה יהיה גבוה ממחיר המכירה לארבעה, ועל כן יפוצו הארבעה בכדי מחצית הפרש המחיר. מה גם שההסדר כולל גם התחייבות על דרך ההיפוך של הרוכש, לפיה מתחייב כל אחד מהרוכשים כלפי הספק כי הוא לא ימכור קמח למפעלי מצות או בייסקויטים אחרים, וגם על כך לא חל הפטור הנדון. והכל שעה שהמתקשרים כולם יודעים, ובוודאי צריכים לדעת, כי טחנת יפו, כאמור לעיל, תהיה נבחינת בעל מונופולין על אספקת קמח כשר לפסח לשנת התשנ"ד, על כל הנובע מכך.

ט. יוצא איפה כי ההסדר המתואר, ק"ן טעמים ימצאו בו, מדוע איננו מלכתחילה בבחינת הסדר "שכל כבילותיו" הם התחייבות טחנת יפו שלא תספק קמח כשר לפסח תשנ"ד, לשם שיווק, אלא ליצרן מצות פלוני, בבחינת רוכש בלעדי, ועל כן אין הוא בא בגדר הפטור הקבוע בסעי' 3(6) לחוק ההגבלים.

י. לכאורה, מסקנה זו לא היתה משתנה אפילו היה נבחן הסכם אביב לבדו וכשעת כריתתו. מכל מקום, כאמור הוחלף הסכם ראשוני זה בהסכם חדש הנשזר במסכת ההסדרים שבין הארבעה, בינם לבין עצמם, ובינם לבין טחנת יפו, וממילא מתייתר הצורך בבחינת וסיווג אותו הסכם לבדו.

VII. בקשת אביב לקבלת פטור מאישור בית הדין

א. בטרם אסיים, כאן המקום אף להזכיר כי לאחר שנפתחה החקירה מטעמי, פנתה אלי אביב ובפיה בקשה לקבלת פטור מקבלת אישור בית הדין להגבלים עסקיים "הסכם" הקיים בינה לבין טחנת יפו מיום 31 במאי 1993 ומיום 13 ביולי 1993. בפנייתה, באמצעות ד"ר אמנון גולדנברג, מצהירה אביב "כי היא סבורה שההסכם איננו בגדר הסדר כובל ואין בהגשת הבקשה כדי לגרוע מעמדתה זו".

ב. כאמור, מצאתי כי ההסדר האמור הוא בבחינת הסדר כובל. לא מצאתי כי מונקיים כאן תנאי הסף לסמכותי למתן פטור, דהיינו "שההסדר מגביל באופן לא משמעותי את התחרות בעסקים". לגופו של ענין, אין לראות מדוע המטרה של "הבטחת אספקה סדירה של קמח ליצור מצות על ידי טחנת יפו למצות אביב" מחייבת נקיטת האמצעים וההסדרים שתוארו. דיני התוזים הכלליים, ודיני התוזים (תרופות בשל הפרת חוזה), פותחים בפני כל מתקשר אפשרויות רבות ומגוונות להגן על זכויותיו הלגיטימיות מכילי שיעבור על דיני ההגבלים העסקיים, מבלי שיחבור עם שלושת מתחריו ובצוותא ינוהל מו"מ מסחרי ויסוכמו תנאי תוזה אספקה אחיד המקנה יתרונות מופלגים לארבעת המתקשרים על פני כל מתחרה אחר.

ג. עוד אעיר, כי אפילו ניתן היה לאביב הפטור כמתבקש, לא היה בכך כדי להחיר את הסבך, שכן אפילו התבקש מלכתחילה פטור מהממונה או אישור מבית הדין להגבלים עסקיים להסדר המתואר בבקשה, שונה הסדר זה מההסדר כפי שהתגבש במציאות.

ראשית, לענין הצד לבקשה, מסכים אני לגישתו של ד"ר גולדנברג, כי עקרונית רשאית מצות אביב לבדה להגיש בקשה לקבלת פטור, אפילו מתנגדים צדדים אחרים להסדר, לאישורו או להגשת הבקשה. אך בזהות הצד המבקש אין כדי לשנות ממהות ההסדר. מהות זו נותרה בעינה: הסדר בין ארבעת היצרנים המובילים לבין טחנת יפו, ולא הסדר בין מצות אביב לטחנת יפו בלבד. כנסיבות אלה, אין לראות כיצד ניתן לאשר רכיב אחד מתוך המסכת כולה, ומה יועיל הפטור לחוליה אחת האחוזה בחוליות אחרות עליהן לא התבקש כל פטור.

שנית, טענת אביב כי "הפרקטיקה שאימצה לה טחנת יפו - התחייבות לספק את מלוא הביקוש המקומי לקמח למצות למרות העדר כושר ייצור - היא פרקטיקה פסולה היות שהיא מונעת מטחנות אחרות להכנס לענף" לא תשמע מפי המשתתף בהמלכת טחנת יפו כמונופול. כאמור לעיל, משחכרו הארבעה יחד לרכישת קמח מטחנת יפו הביאו הם מניה וביה לכך שלא תמצא טחנה נוספת אשר תטחן קמח כשר לפסח במחיר סביר.

ד. זאת ועוד, עיקר נימוקה של מצות אביב נשען על כך שטחנת יפו חסרה כושר ייצור מספיק; דברים אלה טעונים הוכחה מעבר לאמירה כי כך ארע בשנה שחלפה. אציין, כי מחומר החקירה עולה, כי להערכת מנהלי טחנת יפו, על בסיס הערכת הצריכה השנה, לאור נתוני הצריכה אשתקד, בשים לב למועד תחילת הטחינה ונוכח הגדלת כושר אחסון הטחנה ועבודתה בשלוש משמרות, השנה עולה כושר ייצורה של הטחנה על מלוא הביקוש הצפוי.

ה. סוף מעשה במחשבה תחילה: משבא יצרן מצות ועמד בפני מה שנחזה בעיניו כצורך לתיאום או קביעת הסדרים בענף, צריך היה לבוא ולהגיש בקשת פטור או בקשה לאישור הסדר כובל מבעוד מועד, ובהתאם ניתן היה לבור את הדרך המגנה על אינטרסיו הלגיטימיים תוך מיזעור הפגיעה בתחרות הנובעת עקב ההסדר, אם

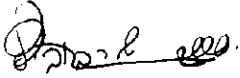
בכלל. מכל מקום, בנימוקי הבקשה לקבלת הפטור לא מצאנו נימוק אלא שדרושה סנקציה הרתעתית שתמנע מטחנת יפן התקשרות בהסכמי אספקה למעלה מכושר ייצורה, אך זאת מבלי שהונחה לכך התשתית העובדתית, מבלי שניתן מענה לאותם יצרנים אשר עקב הסדר כאמור תשלל מהם כל אפשרות לרכוש קמח כשר לפסח ומבלי שיבדקו אפיקי פעולה חלופיים להשגת אותה מטרה.

VIII. סכום

אשר על כן, בהתאם לסמכותי לפי סעיף 43(א)(1) לחוק ההגבלים, אני קובע שמסכת ההסדרים וההסכמות המתבטאים בגיבוש ההסכמים על נספחיהם מיום 13.7.93, הינם הסדרים כובלים, שנערכו על ידי טחנת קמח יפן (1972) בע"מ, מצות אביב בע"מ, מצות יהודה בע"מ, מצות ישראל בע"מ ומצות ראשון לציון בע"מ ומנהליהן.

כמצוות סעיף 43(ה) לחוק ההגבלים, תהא קביעה זו ראייה לכאורה לנקבע בה בכל הליך משפטי. כמצוות סעיף 43(ו) אין בקבלת החלטתי זו כדי למנוע או לעכב מלהעמיד לדין אדם שעבר על הוראות סעיף 47(א)(1) לחוק ההגבלים.

כל אחד מהצדדים להסדר הכובל רשאי לערור על החלטתי זו, או על חלקה, תוך שלושים ימים מיום שהודעה עליה הומצאה לו.

ד"ר יורם טורבוביץ
הממונה על ההגבלים העסקיים

ניתן היום,
יב' כסלו, תשנ"ד
ו' 26-נוב-1993
בירושלים.

חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988

בקשת פטור מאישור הסדר כובל

בהתאם לס' 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, מוגשת בזה בקשה לפטור מאישור בית הדין, הסדר כובל שפרטיו כדלקמן:

1. הצד להסדר המבקש את הפטור:

שם: מצות אביב בע"מ (Matzot Aviv Ltd.)
 מען: רחוב ז'בוטינסקי 83, בני-ברק 51228.
 מען למסירת המסמכים: ש' הורוביץ ושות' , עו"ד, מרחוב אחד העם 31, תל-אביב 65202.

2. הצד האחר להסדר:

שם: טחנת קמח יפו (1972) בע"מ.
 מען: רחוב שלמה 25, תל-אביב 68111.

3. צורת ההסדר:

בכתב.

4. תאור המסמכים הקובעים את ההסדר ואלה הנוגעים לו:

- (1) הסכם מיום 31.5.93 בין מצות אביב בע"מ וטחנת קמח יפו (1972) בע"מ.
- (2) מכתב נלווה להסכם, מיום 31.5.93.
- (3) מכתב מיום 31.5.93 מחברת מצות אביב בע"מ לטחנת קמח יפו (1972) בע"מ.
- (4) הסכם מיום 13.7.93 בין מצות אביב בע"מ וטחנת קמח יפו (1972) בע"מ.
- (5) מכתב מטחנת "יזרעאל" עפולה בע"מ לחברת מצות אביב בע"מ מיום 15.10.93.

5. הנכס נושא ההסדר:

קמח כשר לאפיית מצות פסח תשנ"ד שאיכותו תהיה בהתאם לצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (ייצור קמח חיטה כשר לפסח ושווקו) תש"ס-1980 ושיקבל תעודת הכשר של הרבנות הראשית תל-אביב או הרבנות הראשית לישראל ויהיה באיכות הדרושה לייצור מצות לייצוא ושיווק מקומי.

6. מהות הכבילה ופרטים עליה:

הבטחת אספקה סדירה של קמח לייצור מצות על-ידי טחנת קמח יפו (1972) בע"מ למצות אביב בע"מ על ידי מניעת טחנת קמח יפו (1972) בע"מ מהתחייב למכור כמות קמח העולה על כושר ייצורה.

7. תקופת ההסדר הכובל:

שנה אחת.

8. הנימוקים המצדיקים פטור מאישור בית הדין:

א. העובדות

1. טחנת קמח יפו איננה יכולה לספק את מלוא הבקוש המקומי של קמח לייצור מצות. למרות כושר הייצור המוגבל של הטחנה היא התחייבה בשנת תשנ"ג לספק קמח לכלל יצרני המצות בענף. הואיל והתחייבותיה של הטחנה עלו על כושר הייצור העומד לרשותה חלו שיבושים חמורים באספקה ונפגעו כל אותם יצרני מצות אשר הקדימו להתקשר עם הטחנה, עוד בטרם היא התחייבה לספק קמח לכלל יצרני המצות. לשון אחר, למרות שאותם יצרנים הקדימו הזמנותיהם הם לא קיבלו את מלוא הזמנתם מהטחנה ונגרמו להם שיבושים קשים בייצור הסדיר של מצות.
2. לנוכח לקחי פסח תשנ"ג הקדימה מצות אביב להתקשר עם טחנת קמח יפו - כבר ביום 31 במאי 1993 נקשר הסכם בין מצות אביב לבין טחנת קמח יפו למרות שמצות אביב מתכננת להתחיל באפית מצות לפסח תשנ"ד רק בחודש אוקטובר 1993.
3. הקדמת ההתקשרות איננה מבטיחה למצות אביב אספקה סדירה של קמח, לנוכח לקחי פסח תשנ"ג. לפיכך, מצות אביב מבקשת להבטיח, באמצעות תניה נוספת, כי התחייבות האספקה של טחנת יפו כלפיה יקוימו במלואן.
4. הבטחת עמידת טחנת יפו במחויבותה כלפי מצות אביב מחייבת הגבלתה של הטחנה מהתקשר עם כלל יצרני המצות במדינת ישראל, אשר ביקושן המצרפי לקמח עולה, כאמור, על כושר הייצור של הטחנה. הואיל ולקראת פסח תשנ"ב התחייבה טחנת קמח יפו לספק את אותה כמות שחיתה באפשרותה לספק בפועל, מצות אביב מבקשת למנוע מהטחנה מהתקשר בהתחייבות אספקה העולות על כושר ייצורה על ידי שחזור מבנה ההתקשרות של הטחנה בשנת תשנ"ב - שנה בה התחייבה הטחנה לספק רק כמות המתאימה לכושר הייצור העומד לרשותה. מצות אביב סבורה כי התחייבות זו תבטיח שטחנת קמח יפו אכן תספק בפועל למצות אביב את מלוא התחייבותיה על פי ההסכם.

5. ביום 13 ביולי 1993 התקשרה טחנת קמח יפו עם שלושה יצרני מצות נוספים והתחייבה כלפיהם

התחייבויותיה של הטחנה לארבע היצרניות מכסה לדעת מצות אביב את מלוא כושר הייצור של הטחנה.

6. ביום 11 באוקטובר 1993 הודיעה טחנת יפו כי לנוכח החקירה שנפתחה על ידי הממונה על הגבלים עסקיים היא איננה מתכוונת לקיים את ההסכם עם חברת מצות אביב. ואכן, טחנת קמח יפו עומדת להתחייב לספק קמח ל"מצות כהן" ו"מצות הלפרין". התחייבויות אלו יביאו, מחד, את סך התחייבויותיה של טחנת קמח יפו אל מעבר לכושר הייצור העומד לרשותה, ומאידך, יגרמו לכך שטחנת יפו תמנע מטחנה נוספת להתקשר עם אותו מספר מינימלי של לקוחות שיהפוך את ייצור הקמח לכדאי כלכלית. לשון אחר, טחנת יפו למעשה חוסמת את כניסתן של טחנות נוספות לענף ייצור קמח למצות על ידי כיסוי מלוא הביקוש המקומי, למרות העדר כושר ייצור בפועל.

ב. ההסדר איננו פוגע באופן משמעותי בתחרות בענף

7. בארץ פועלות כעשרים טחנות העשויות (לאחר הכשרה וקבלת אישור רבני) לטחון קמח כשר לפסח. אותן טחנות מנצלות היום רק כמחצית מכושר ייצור הקמח העומד לרשותן.

לקראת פסח תשנ"ד יטחנו קמח לפסח שתי טחנות - טחנת יפו וטחנת יזרעאל, הנמצאות בעפולה (ראה: נספח 5).

לפיכך, מניעת טחנת יפו מהתקשר אלא עם יצרני מצות אשר הקדימו ופנו אליה, ואשר הזמנותיהם מכסות את מלוא כושר ייצורה של הטחנה אינה מפחיתה, אם בכלל, באופן משמעותי את התחרות בענף ייצור המצות.

8. יתרה מזו, הפרקטיקה שאימצה לה טחנת יפו - התחייבות לספק את מלוא הביקוש המקומי לקמח למצות למרות העדר כושר ייצור - היא פרקטיקה פסולה היות שהיא מונעת מטחנות אחרות להכנס לענף.

9. התקשרותה של טחנת יפו עם יצרני מצות נוספים תפגע קשות בייצור ובייצוא של מצות לפסח תשנ"ד. כך למשל, בשנת תשנ"ג סבלה מצות אביב משיבושים חמורים באספקת קמח שנבעו אך ורק מהתחייבותה של טחנת יפו לספק כמות קמח העולה על כושר הייצור העומד לרשותה.

10. מצות אביב היא יצואן המצות המוביל בארץ. כל שיבוש באספקת קמח יש בו משום פגיעה בכושר הייצוא של המפעל.

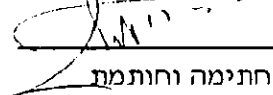
אשר על כן סבורה מצות אביב כי מתן פטור מרישום להסכם שבינה לבין טחנת יפו אינו פוגע באופן משמעותי בתחרות בעסקי ייצור מצות ויבטיח אספקה סדירה של קמח לייצור מצות ליצרני המצות ודרכם לצרכני המצות בפסח תשנ"ד - בשוק המקומי ובשווקים זרים.

העתקי המסמכים המתוארים בסעיף 4 מצורפים בזה.

אני מצהיר שכל הפרטים האמורים הם מלאים ונכונים, שהמסמכים המצורפים הם נכונים ומלבדם אין כל מסמך אחר הקובע את ההסדר או הנוגע לו.

לעילוי חתימה
סגן מנהל תחנת

חתימה וחותמת

דוד וולף, מנכ"ל מצות אביב בע"מ

שם

תאריך

שט/

מחזור מס' 1
 17.5.82
 822517

מסמך

שנתון רבנות ת"א יפ"ר ביום... לחודש...
 בין

טחנת קמח יפ"ר בע"מ
 רח' שולמה 25 תל אביב 68111
 (להלן יפ"ר)

מצד אחד

לבין

מצות אביב
 בני ברק (להלן אביב)

מצד שני

הואיל: ויפ"ר הציעה לספק למצות אביב קמח כשר לפסח תשנ"ד ואביב תהיה זקוקה לו באיכות הדרושה לייצור מצות לייצוא ושוק המקומי.

והואיל ואביב מוכנה לרכוש מיפ"ר קמח כשר לפסח תשנ"ד שלו תהיה אביב זקוקה לפי תנאי ההסכם במפורט להלן.

אי לכך הוסכם והותנה בין הצדדים בדלקמן

יפ"ר שנוחייבת לספק לאביב קמח לפסח ואביב תהיה זקוקה לו באיכות הדרושה לייצור מצות לייצוא ושוק המקומי לפי הפרוט דלקמן:

קמח סוג א. - קמח כשר לאפיית מצות פסח שאחוז האפר שבו בכל דוגמא שתילקח ע"י אביב אינו עולה על 0.65% בחומר יבש (להלן קמח סוג א).

קמח סוג ב. - כשר לאפיית מצות לפסח שאחוז האפר שבו בכל דוגמא שתילקח ע"י אביב אינו עולה על 0.73% בחומר יבש וש אחוז האפר בכל 3 דוגמאות רצופות (אף עם יטלו במעמד אחד) אינו עולה על 0.71% בחומר יבש.

המרושג קמח פסח לצרכי הסכם זה פירושו - קמח כשר לפסח תשנ"ג מסוגים א או ב שאיכותו תהיה ברמתם לצד קמח שעותק הימנו רצוף בזה ומהורה חלק בלתי נפרד של הסכם זה, ושיקבל תעודת הכשר של הרבנות הראשית תל אביב או הרבנות הראשית לישראל, ויהיה באיכות הדרושה לייצור מצות לייצוא ושוק המקומי.

החיתה שתשמש לייצור הקמח תהיה מאיכות CLASS No 2 לפחות מסוג אמריקאי ותהיה מורכבת מתערובת של 70% SOFT RED WINTER ו- 30% HARD RED WINTER תכולת החלבון בין 9.5% ו- 11% תכולת המים לא תעלה על 14%, חומצת השמן בחומצה אלאית ברמה של 10%.

ותערובת הסופית של הקמח תקבע ותיארם הצדדים.

מחזור מס' 1
 17.5.82
 822517

מחזור מס' 1
 17.5.82
 822517
 31.5.93

31.5.93

מחנות קמח יפו (1972) בע"מ
דח' שלמה 25 תל-אביב
טל. 822517

א.א.א.

קמח מסוג א' ואו ב' לפי בחירת אביב ובעבור
הזרועות לאביב יסופק לאביב לפי החל מיום
באופן שוטף אלא אם יהיה עוכב של כת עכבר. לאו צרכי יזדקק.

יפו תספק לאביב, משך כל עונת הפסח, קמח פסח מסוג
א' ואו מסוג ב' החל מהתאריכים המצויינים בסעיף ב'
לעיל באופן שוטף בכמויות ולפי סוגים לפי דרישתה של
אביב.

עונת פסח " לצורך הסכם זה הנה ולקופה שתחילתה ביום
וסימומה ביום 17.5.93
18.4.94

מחנות קמח יפו (1972) בע"מ
דח' שלמה 25 תל-אביב
טל. 822517

יפו אחראית לכשרות הקמח עד להמכלתו במיכלית שתסגר
בחורף (פלומבה), ועד לשער המפעל.

יפו תמכור לאביב ואביב תרכוש מיפו קמח מסוג א'
במחיר של 85.35 ש"ח לטונה בחצר המפעל באביב.
בבני ברק. קמח סוג ב' יסופק למעלה קבע בהסכמת הצדדים. ובלבד
עממחיר זה יהיה הממחיר של קמח סוג א'.

תמורת הקמח תשלם על אביב 90 יום מיום האספקה
או לחלופין 75 יום שוטף 75 יום לפי בחירת אביב.
כל חילוקי הדעות שיתעוררו בקשר להסכם זה יוכרעו ע"י
בורר שימנה בהסכמת הצדדים ובהעדר הסכמה ע"י בשיא
התאחדות התעשייתנים.

המידה למשרד התעשייה יוצא צו הקובע מחירי קמח כשר
לפסח במחיר הנמוך מהקבוע בהסכם זה ושאלית יפו להסתלק
מן ההסכם עז יום.

כל מינוב שנשלח בדואר רשום לצד מן הצדדים לפי הכתובת
שבראש הסכם זה ייחשב כאילו הגיע לתעודתו תוך 48
שעות ממועד המשלוח.

הוצאות ביול הסכם זה יחולו בשווה על הצדדים.

ההסכם יחול מ-14.4.92 עד 1.5.93

ודאיה באו הצדדים על החתום:

מחנות אביב בע"מ
MATZOT AVIV LTD.

מחנות קמח יפו (1972) בע"מ
דח' שלמה 25 תל-אביב
טל. 822517

מחנות קמח יפו (1972) בע"מ
דח' שלמה 25 תל-אביב
טל. 822517

31.5.93

2

מחירי חצי חמץ
MATZOT AMV LTD.

31.5.93

פריס
מחירי חצי (1992) חצי

מחירי חצי (1993) מחירי חצי 31.5.93

מחירי חצי חמץ מחירי חצי חמץ מחירי חצי חמץ

(1) מחירי חצי חמץ מחירי חצי חמץ מחירי חצי חמץ

מחירי חצי חמץ מחירי חצי חמץ מחירי חצי חמץ

(2) מחירי חצי חמץ מחירי חצי חמץ מחירי חצי חמץ

מחירי חצי חמץ מחירי חצי חמץ מחירי חצי חמץ

(3) מחירי חצי חמץ מחירי חצי חמץ מחירי חצי חמץ

מחירי חצי חמץ מחירי חצי חמץ מחירי חצי חמץ

מחירי חצי חמץ מחירי חצי חמץ מחירי חצי חמץ

מחירי חצי חמץ מחירי חצי חמץ מחירי חצי חמץ

(4) מחירי חצי חמץ מחירי חצי חמץ מחירי חצי חמץ

מחירי חצי חמץ מחירי חצי חמץ מחירי חצי חמץ

מחירי חצי חמץ מחירי חצי חמץ מחירי חצי חמץ

מחירי חצי חמץ מחירי חצי חמץ מחירי חצי חמץ

(5) מחירי חצי חמץ מחירי חצי חמץ מחירי חצי חמץ

מחירי חצי חמץ מחירי חצי חמץ מחירי חצי חמץ

מחירי חצי חמץ מחירי חצי חמץ מחירי חצי חמץ

מחירי חצי חמץ מחירי חצי חמץ מחירי חצי חמץ

(6) מחירי חצי חמץ מחירי חצי חמץ מחירי חצי חמץ

מחירי חצי חמץ מחירי חצי חמץ מחירי חצי חמץ

המחלקה הכלכלית והמנהלית
המחלקה הכלכלית והמנהלית
המחלקה הכלכלית והמנהלית

5. תחנת קצף יפו (1972) 31.5.93
מחלקה הכלכלית והמנהלית

6. תחנת קצף יפו (1972) 31.5.93
מחלקה הכלכלית והמנהלית

מחלקה הכלכלית והמנהלית

מחלקה הכלכלית והמנהלית

מחלקה הכלכלית והמנהלית

מחלקה הכלכלית והמנהלית

מחלקה הכלכלית והמנהלית

מחלקה הכלכלית והמנהלית

מחיר מלא 31.5 ₪
מחיר מלא 822517
מחיר מלא 1511972

2 no 1/1

ה ס כ ם

שנערך ונחתם ת"א יפו ביום 13/ לחודש יולי 1993

ב י ן

טחנת קמח יפו בע"מ
רח' שלמה 25 תל אביב 68111
(להלן יפו)

מצד אחד

ל ב י ן

מצות אביב בע"מ
בני ברק (להלן אביב)

מצד שני

ויפו הציעה לספק למצות אביב קמח כשר לפסח תשנ"ד
זקוקה לו ובאיכות הדרושה לייצור מצות לייצוא
והואיל: ⁸²⁻¹⁷ ~~הואיל: ⁸²⁻¹⁷ ר"א אביב ושוק המקומי.~~

ואביב מוכנה לרכוש מיפו קמח כשר לפסח תשנ"ד שלו תהיה
אביב זקוקה לפי תנאי ההסכם כמפורט להלן.

אי לכך הוסכם והותנה בין הצדדים כדלקמן:

יפו מתחייבת לספק לאביב קמח לפסח/שאביב תהיה זקוקה לו
באיכות הדרושה לייצור מצות לייצוא ושוק המקומי לפי הפרוט
דלקמן:-

א.1.

1. קמח סוג א' - קמח כשר לאפיית מצות פסח שאחוז האפר
שבו בכל דוגמא שתילקח ע"י אביב אינו עולה על 0.65
בחומר יבש (להלן קמח סוג א').

2. קמח סוג ב' - כשר לאפיית מצות לפסח שאחוז האפר שבו
בכל דוגמא שתילקח ע"י אביב אינו עולה על 0.73
בחומר יבש וש אחוז האפר בכל 3 דוגמאות רצופות (אף
עם יטלו במעמד אחר) אינו עולה על 0.71 בחומר יבש.

המושג קמח פסח לצרכי הסכם זה פרושו - קמח כשר לפסח
תשנ"ד מסוגים א' או ב' שאיכותו תהיה בהתאם לצו קמח
שעותק הימנו רצוף בזה ומהווה חלק בלתי נפרד של הסכם
זה, שיקבל תעודת הכשר של הרבנות הראשית תל אביב או
הרבנות הראשית לישראל, ויהיה באיכות הדרושה לייצור
מצות לייצוא ולשוק המקומי

2. החיטה שתשמש לייצור הקמח תהיה מאיכות NO 2 CLASS לפחות מסוג
אמריקאי ותהיה מורכבת מתערובת של 70% SOFT RED WINTER
וכ- 30% HARD RED WINTER תכולת החלבון בין 9.5% ל-
11% תכולת המים לא תעלה על 14%, חומצת השמן כחומצה אלאית
ברמה של 10%.

התערובת הסופית של הקמח תקבע בתיאום הצדדים.

3. קמח מסוג א' או ב' לפי בחירת אביב ובכמויות הדרושות לאביב יסופקו
לאביב ע"י יפו באופן שוטף לפי צרכי אביב החל מיום 17.10.93.

יפו תספק לאביב, משך כל עונת הפסח, קמח מסוג א' ואו מסוג ב' החל מהתאריכים המצויינים בסעיף 3 לעיל באופן שוטף בכמויות ולפי סוגים לפי דרישתה של אביב.

עונת פסח לצורך הסכם זה הנה התקופה שתחילתה ביום 17.10.93 וסיומה ביום 10.4.94

אביב תרכוש מיפו את כל כמות הקמח כשר לפסח הדרושה לה בעונת תשנ"ד.

יפו אחראית לכשרות הקמח עד להמכלתו במיכלית שתסגר בחותם (פלומבה) ועד לשער המפעל.

יפו תמכור לאביב ואביב תרכוש מיפו קמח מסוג א' במחיר של 222 $\frac{1}{2}$ ש"ח לסונה בחצר מפעל אביב בבני ברק.

קמח מסוג ב' יסופק במועד שיקבע בהסכמת הצדדים. ובלבד שמחיר יהיה נמוך ממחירו של קמח סוג א' 120

תמורת הקמח תשולם ע"י אביב ליפו 105 יום לפני בחירת אביב בתנאי שוטף + 105 יום מיום האספקה או לחילופין

כל חילוקי הדעות שיתעוררו בקשר להסכם זה יוכרעו ע"י בורר שימונה בהסכמת הצדדים ובהעדר הסכמה ע"י נשיא התאחדות התעשיינים.

כל מכתב שנשלח בדואר רשום לצד מן הצדדים לפי הכתובת שבראש הסכם זה ייחשב כאילו הגיע לתעודתו תוך 48 שעות ממועד המשלוח.

הוצאות ביול הסכם זה יחולו בשווה על הצדדים.

ולראיה באו הצדדים על החתום:

טחנת קמח יפו (1972) בע"מ

רח' שלמה 25, תל-אביב

טל. 822517

טחנת קמח יפו (1972) בע"מ

אביב בע"מ

אביב בע"מ

אביב בע"מ

15.10.93
10:40

5

א.א. : א.א. ו.א.א.
מצות אסור בן-דין

א.א.א. א.א.א. א.א.א. א.א.א. א.א.א.
א.א.א. א.א.א. א.א.א. א.א.א. א.א.א.
א.א.א. א.א.א. א.א.א. א.א.א. א.א.א.

ב.א.א.א.
א.א.א.א.א.
מחנה ירושלים תשנ"ג
ת.ד. 2032 עמולה 10110
טל. 04-595633 טקס. 04-523339

חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988

בקשת פטור מאישור הסדר כובל

בהתאם לס' 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, מוגשת בזה בקשה לפטור מאישור בית הדין, הסדר כובל שפרטיו כדלקמן:

1. הצד להסדר המבקש את הפטור:

שם: מצות אביב בע"מ (Matzot Aviv Ltd.)
 מען: רחוב זיבוטינסקי 83, בני-ברק 51228.
 מען למסירת המסמכים: ש' הורוביץ ושות' , עו"ד, מרחוב אחד העם 31, תל-אביב 65202.

2. הצד האחר להסדר:

שם: טחנת קמח יפו (1972) בע"מ.
 מען: רחוב שלמה 25, תל-אביב 68111.

3. צורת ההסדר:

בכתב.

4. תאור המסמכים הקובעים את ההסדר ואלה הנוגעים לו:

- (1) הסכם מיום 31.5.93 בין מצות אביב בע"מ וטחנת קמח יפו (1972) בע"מ.
- (2) מכתב נלווה להסכם, מיום 31.5.93.
- (3) מכתב מיום 31.5.93 מחברת מצות אביב בע"מ לטחנת קמח יפו (1972) בע"מ.
- (4) הסכם מיום 13.7.93 בין מצות אביב בע"מ וטחנת קמח יפו (1972) בע"מ.
- (5) מכתב מטחנת "זורעאל" עפולה בע"מ לחברת מצות אביב בע"מ מיום 15.10.93.

5. הנכס נושא ההסדר:

קמח כשר לאפיית מצות פסח תשנ"ד שאיכותו תהיה בהתאם לצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (נייצור קמח חיטה כשר לפסח ושווקו) תש"ס-1980 ושיקבל תעודת הכשר של הרבנות הראשית תל-אביב או הרבנות הראשית לישראל ויהיה באיכות הדרושה לייצור מצות לייצוא ושיווק מקומי.

6. מהות הכבילה ופרטים עליה:

הבטחת אספקה סדירה של קמח לייצור מצות על-ידי טחנת קמח יפו (1972) בע"מ למצות אביב בע"מ על ידי מניעת טחנת קמח יפו (1972) בע"מ מהתחייב למכור כמות קמח העולה על כושר ייצורה.

7. תקופת ההסדר הכובל:

שנה אחת.

8. הנימוקים המצדיקים פטור מאישור בית הדין:

א. העובדות

1. טחנת קמח יפו איננה יכולה לספק את מלוא הבקוש המקומי של קמח לייצור מצות. למרות כושר הייצור המוגבל של הטחנה היא התחייבה בשנות תשנ"ג לספק קמח לכלל יצרני המצות בענף. הואיל והתחייבויותיה של הטחנה עלו על כושר הייצור העומד לרשותה חלו שיבושים תמורים באספקה ונפגעו כל אותם יצרני מצות אשר הקדימו להתקשר עם הטחנה, עוד בטרם היא התחייבה לספק קמח לכלל יצרני המצות. לשון אחר, למרות שאותם יצרנים הקדימו הזמנותיהם הם לא קיבלו את מלוא הזמנתם מהטחנה ונגרמו להם שיבושים קשים בייצור הסדיר של מצות.
2. לנוכח לקחי פסח תשנ"ג הקדימה מצות אביב להתקשר עם טחנת קמח יפו - כבר ביום 31 במאי 1993 נקשר הסכם בין מצות אביב לבין טחנת קמח יפו למרות שמצות אביב מתכננת להתחיל באפית מצות לפסח תשנ"ד רק בחודש אוקטובר 1993.
3. הקדמת ההתקשרות איננה מבטיחה למצות אביב אספקה סדירה של קמח, לנוכח לקחי פסח תשנ"ג. לפיכך, מצות אביב מבקשת להבטיח, באמצעות תניה נוספת, כי התחייבויות האספקה של טחנת יפו כלפיה יקוימו במלואן.
4. הבטחת עמידת טחנת יפו במחויבותה כלפי מצות אביב מחייבת הגבלתה של הטחנה מהתקשר עם כלל יצרני המצות במדינת ישראל, אשר ביקושן המצרפי לקמח עולה, כאמור, על כושר הייצור של הטחנה. הואיל ולקראת פסח תשנ"ב התחייבה טחנת קמח יפו לספק את אותה כמות שהיתה באפשרותה לספק בפועל, מצות אביב מבקשת למנוע מהטחנה מהתקשר בהתחייבויות אספקה העולות על כושר ייצורה על ידי שחזור מבנה ההתקשרות של הטחנה בשנת תשנ"ב - שנה בה התחייבה הטחנה לספק רק כמות המתאימה לכושר הייצור העומד לרשותה. מצות אביב סבורה כי התחייבות זו תבטיח שטחנת קמח יפו אכן תספק בפועל למצות אביב את מלוא התחייבויותיה על פי ההסכם.
5. ביום 13 ביולי 1993 התקשרה טחנת קמח יפו עם שלושה יצרני מצות נוספים והתחייבה כלפיהם התחייבות בנוסח זהה להתחייבותה למצות אביב. באותו מועד חתמה מצות אביב על אותו הסכם שוב כך

התחייבויותיה של הטחנה לארבע היצרניות מכסה לדעת מצות אביב את מלוא כושר הייצור של הטחנה.

6. ביום 11 באוקטובר 1993 הודיעה טחנת יפו כי לנוכח החקירה שנפתחה על ידי הממונה על הגבלים עסקיים היא איננה מתכוונת לקיים את ההסכם עם חברת מצות אביב. ואכן, טחנת קמח יפו עומדת להתחייב לספק קמח ל"מצות כהן" ו"מצות הלפרין". התחייבויות אלו יביאו, מחד, את סך התחייבויותיה של טחנת קמח יפו אל מעבר לכושר הייצור העומד לרשותה, ומאידך, יגרמו לכך שטחנת יפו תמנע מטחנה נוספת להתקשר עם אותו מספר מינימלי של לקוחות שיחפוך את ייצור הקמח לכדאי כלכלית. לשון אחר, טחנת יפו למעשה חוסמת את כניסתן של טחנות נוספות לענף ייצור קמח למצות על ידי כיסוי מלוא הביקוש המקומי, למרות העדר כושר ייצור בפועל.

ב. ההסדר איננו פוגע באופן משמעותי בתחרות בענף

7. בארץ פועלות כעשרים טחנות העשויות (לאחר הכשרה וקבלת אישור רבני) לטחון קמח כשר לפסח. אותן טחנות מנצלות היום רק כמחצית מכושר ייצור הקמח העומד לרשותן.

לקראת פסח תשנ"ד יטחנו קמח לפסח שתי טחנות - טחנת יפו וטחנת יזרעאל, הנמצאות בעפולה (ראה: נספח 5).

לפיכך, מניעת טחנת יפו מהתקשר אלא עם יצרני מצות אשר הקדימו ופנו אליה, ואשר הזמנותיהם מכסות את מלוא כושר ייצורה של הטחנה אינה מפחיתה, אם בכלל, באופן משמעותי את התחרות בענף ייצור המצות.

8. יתרה מזו, הפרקטיקה שאימצה לה טחנת יפו - התחייבות לספק את מלוא הביקוש המקומי לקמח למצות למרות העדר כושר ייצור - היא פרקטיקה פסולה היות שהיא מונעת מטחנות אחרות להכנס לענף.

9. התקשרותה של טחנת יפו עם יצרני מצות נוספים תפגע קשות בייצור ובייצוא של מצות לפסח תשנ"ד. כך למשל, בשנת תשנ"ג סבלה מצות אביב משיבושים חמורים באספקת קמח שנבעו אך ורק מהתחייבותה של טחנת יפו לספק כמות קמח העולה על כושר הייצור העומד לרשותה.

10. מצות אביב היא יצואן המצות המוביל בארץ. כל שיבוש באספקת קמח יש בו משום פגיעה בכושר היצוא של המפעל.

אשר על כן סבורה מצות אביב כי מתן פטור מרישום להסכם שבינה לבין טחנת יפו אינו פוגע באופן משמעותי בתחרות בעסקי ייצור מצות ויבטיח אספקה סדירה של קמח לייצור מצות ליצרני המצות ודרכם לצרכני המצות בפסח תשנ"ד - בשוק המקומי ובשווקים זרים.

אני מצהיר שכל הפרטים האמורים הם מלאים ונכונים, שהמסמכים המצורפים הם נכונים ומלבדם אין כל מסמך אחר הקובע את ההסדר או הנוגע לו.

חתימה וחתימת

עם

תאריך

155

3-1-1
 822517
 מצד אחד

המחיר

שבער רכבתם ת"א יפו ביום... לחודש... 37

בין

טחנת קמח יפו בע"מ
 רח' שלמה 25 תל אביב 68111
 (להלן יפו)

לבין

מצות אביב
 בני ברק (להלן אביב)

מצד שני

הואיל: ויפו: הציטה לספק למצות אביב קמח כשר לפסח תשנ"ד ואביב תהיה זקוקה לו באיכות הדרושה לייצור מצות לייצור ושוק המקומי.

והואיל: ואביב מוכנה לרכוש מיפו קמח כשר לפסח תשנ"ד שלו תהיה אביב זקוקה לפי תנאי ההסכם כמפורט להלן.

אין לכר הסכם והותנה בין הצדדים בדלקמן

יפו מתחייבת לספק לאביב קמח לפסח ואביב תהיה זקוקה לו באיכות הדרושה לייצור מצות לייצור ושוק המקומי לפי הפרוט דלקמן: 1.א.

קמח סוג א - קמח כשר לאפיית מצות פסח שאחוז האפר שבו בכל דוגמא שתילקח ע"י אביב איננו עולה על 0.65 בחומר יבש (להלן קמח סוג א).

קמח סוג ב' - קמח לאפיית מצות לפסח שאחוז האפר שבו בכל דוגמא שתילקח ע"י אביב אינו עולה על 0.73 בחומר יבש וש אחוז האפר בכל 3 דוגמאות רצופות (אין עם יטלו במעמד אחד) אינו עולה על 0.71 בחומר יבש.

המונח קמח פסח לצרכי הסכם זה פירושו - קמח כשר לפסח תשנ"ג מטוגנים או לא או ב' שאיכותו תהיה בהתאם לצו קמח שעו"ת הימנו וצוף בזה ומהווה חלק בלתי נפרד של הסכם זה, ושיקבל תעודת הכשר של הרבנות הראשית תל אביב או הרבנות הראשית לישראל, ויהיה באיכות הדרושה לייצור מצות לייצור ושוק המקומי.

מחנה קמח י
 822517

החיתה שתשמש לייצור הקמח תהיה מאיכות CLASS No 2 לפחות מסוג אמריקאי ותהיה מורכבת מתערובת של 70% SOFT RED WINTER ו- 30% HARD RED WINTER תכולת החלבון בין 9.5% ו- 11% תכולת המים לא תעלה על 14%, חומצת השמן בחומצה אלאית ברמה של 10%.

התערובת הסופית של הקמח תקבע בתוארם הצדדים.

החתימה
 822517
 31.5.93

31.5.93

מתנת קמח יפו (1972) בע"מ
דח' שלמה 25 תל-אביב
טל. 822517

קמח מסוג א' ואו' ב' לפי בחירת אביב.
הזרועות לאביב יסופק לאביב לפי יפן החל מיום
באופן שוטף אלא אם כן יתקבע של כח ולכוד. יפן 3 יפן 3 יפן 3

יפן תספק לאביב, משך כל עונת הפסח, קמח פסח מסוג
א' ואו' מסוג ב' החל מרתאריכים המצויינים בטעיף ב' ו-
לעיל באופן שוטף בכמויות ולפי סוגים לפי דרישתה של
אביב.

עונת פסח " לצורך הסכם זה הנה ותקופה שתחילתה ביום
וסיימה ביום 17.10.73

מתנת קמח יפו (1972) בע"מ
דח' שלמה 25 תל-אביב
טל. 822517

קמח מסוג א' ואו' ב' לפי בחירת אביב.
הזרועות לאביב יסופק לאביב לפי יפן החל מיום
באופן שוטף אלא אם כן יתקבע של כח ולכוד. יפן 3 יפן 3 יפן 3

יפן אחראית לכשרות הקמח עד להמכלתו במיכלית שתסגר
בחורף (פלומבה), ועד לשער המפעל.

יפן תמכור לאביב ואביב תרכוש מיפן קמח מסוג א'
במחיר של 853.50 (ש"ח) לחצי טון באביב.
בבני ברק. יפן תספק לאביב לפי יפן החל מיום
באופן שוטף אלא אם כן יתקבע של כח ולכוד. יפן 3 יפן 3 יפן 3

תמורת הקמח תספק אביב 90 יום מקום האספקה
או לחילופין 75 יום לפי בחירת אביב.
כל חילוקי הדעות שיתעוררו בקשר להסכם זה יוכרעו ע"י
בורר שימונה בהסכמת הצדדים ובהעדר הסכמה ע"י כשיא
התאחדות התעשיינים.

המדידה למשקל תעשה יוצא צו הקובע מחירי קמח כשר
לפסח במחיר הנמוך מהקבוע בהסכם זה ושאית יפן להסתלק
מן ההסכם עד יום 31.5.93

כל מכתב שנשלח בדואר רשום לצד מן הצדדים לפי הכתובת
שבראש הסכם זה ייחשב כאילו הגיע לתעודתו תוך 48
שעות ממועד המשלוח.

הוצאות ביול הסכם זה יחולו בשווה על הצדדים.

ודאיה באר הצדדים על החתום

מצות אביב בע"מ
MATZOT AVIV LTD.

מתנת קמח יפו (1972) בע"מ
דח' שלמה 25 תל-אביב
טל. 822517

מתנת קמח יפו (1972) בע"מ
דח' שלמה 25 תל-אביב
טל. 822517

31.5.93

2

THE MATZOT FINE
MATZOT FINE LTD.

31.5.93

פירוש (1992) 10.10.92

31.5.93 : (13) : מוסד

הנהלת המוסד תהיה אחראית על כלל הוצאות המוסד

(1) הנהלת המוסד תהיה אחראית על כלל הוצאות המוסד
הנהלת המוסד תהיה אחראית על כלל הוצאות המוסד

(2) כל הוצאה של המוסד תהיה אחראית על כלל הוצאות המוסד

(3) כל הוצאה של המוסד תהיה אחראית על כלל הוצאות המוסד

הנהלת המוסד תהיה אחראית על כלל הוצאות המוסד

~~הנהלת המוסד תהיה אחראית על כלל הוצאות המוסד~~

(4) כל הוצאה של המוסד תהיה אחראית על כלל הוצאות המוסד

הנהלת המוסד תהיה אחראית על כלל הוצאות המוסד

(5) כל הוצאה של המוסד תהיה אחראית על כלל הוצאות המוסד

הנהלת המוסד תהיה אחראית על כלל הוצאות המוסד

הנהלת המוסד תהיה אחראית על כלל הוצאות המוסד

(6) כל הוצאה של המוסד תהיה אחראית על כלל הוצאות המוסד

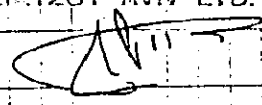
המחיר של המכונה הוא 31.593
לשם הרכישה יש להעביר
הכסף לחשבון הבנק

5. סכום המכונה 31.593
המחיר של המכונה

6. סכום המכונה 31.593
המחיר של המכונה

מחיר מכונה

מחיר מכונה
MIZOT AVIV LTD.

המחיר של המכונה הוא 31.593
לשם הרכישה יש להעביר
הכסף לחשבון הבנק

מחיר מכונה
מחיר מכונה
מחיר מכונה

31-5-93
מחיר מכונה
מחיר מכונה
מחיר מכונה

מח' מלמה לב תל-אביב
טל. 822517
31.5 \$

2 no 1/1

ה ס כ ם

שנערך ונחתם ת"א יפו ביום 13 לחודש יולי 1993

ב י ן

טחנת קמח יפו בע"מ
רח' שלמה 25 תל אביב 68111
(להלן יפו)

מצד אחד

ל ב י ן

מצות אביב בע"מ
בני ברק (להלן אביב)

מצד שני

ו י פ ו הציעה לספק למצות אביב קמח כשר לפסח תשנ"ד
זקוקה לו ובאיכות הדרושה לייצור מצות לייצוא
מקומי. והואיל: (1) ש"מ

ואביב מוכנה לרכוש מיפו קמח כשר לפסח תשנ"ד שלו תהיה
אביב זקוקה לפי תנאי ההסכם כמפורט להלן.

אי לכך הוסכם והותנה בין הצדדים כדלקמן:

י פ ו מתחייבת לספק לאביב קמח לפסח/ש"מ תהיה זקוקה לו
באיכות הדרושה לייצור מצות לייצוא ושוק המקומי לפי הפרוט
דלקמן:-

א.1

1. קמח סוג א' - קמח כשר לאפיית מצות פסח שאחוז האפר
שבו בכל דוגמא שתילקח ע"י אביב אינו עולה על 0.65
בחומר יבש (להלן קמח סוג א').

2. קמח סוג ב' - כשר לאפיית מצות לפסח שאחוז האפר שבו
בכל דוגמא שתילקח ע"י אביב אינו עולה על 0.73
בחומר יבש וש"מ האפר בכל 3 דוגמאות רצופות (אף
עם יסלו במעמד אחר) אינו עולה על 0.71 בחומר יבש.

המושג קמח פסח לצרכי הסכם זה פרושו - קמח כשר לפסח
תשנ"ד מסוגים א' או ב' שאיכותו תהיה בהתאם לצו קמח
שעותק הימנו רצוף בזה ומהווה חלק בלתי נפרד של הסכם
זה, שיקבל תעודת הכשר של הרבנות הראשית תל אביב או
הרבנות הראשית לישראל, ויהיה באיכות הדרושה לייצור
מצות לייצוא ולשוק המקומי

2. החיטה שתשמש לייצור הקמח תהיה מאיכות NO 2 CLASS לפחות מסוג
אמריקאי ותהיה מורכבת מתערובת של 70% SOFT RED WINTER
וכ- 30% HARD RED WINTER תכולת החלבון בין 9.5% -
11% תכולת המים לא תעלה על 14%, חומצת השמן כחומצה אלית
ברמה של 10%.

התערובת הסופית של הקמח תקבע בתיאום הצדדים.

3. קמח מסוג א' או ב' לפי בחירת אביב ובכמויות הדרושות לאביב יסופקו
לאביב ע"י יפו באופן שוטף לפי צרכי אביב החל מיום 17.10.93.

א. יפו תספק לאביב, משך כל עונת הפסח, קמח מסוג א' ואו מסוג ב' החל מהתאריכים המצויינים בסעיף 3 לעיל באופן שוטף בכמויות ולפי סוגים לפי דרישתה של אביב.

ב. עונת פסח לצורך הסכם זה הנה התקופה שתחילתה ביום 17.10.93 וסיומה ביום 10.4.94

ג. אביב תרכוש מיפו את כל כמות הקמח כשר לפסח הדרושה לה בעונת תשנ"ד.

ד. יפו אחראית לכשרות הקמח עד להמכלתו במיכלית שתסגר בחותם (פלומבה) ועד לשער המפעל.

ה. יפו תמכור לאביב ואביב תרכוש מיפו קמח מסוג א' במחיר של 222¹/₂ ש"ח לסונה בחצר מפעל אביב בבני ברק. קמח מסוג ב' יסופק במועד שיקבע בהסכמת הצדדים. ובלבד שמחיר יהיה נמוך ממחירו של קמח סוג א'.

ו. תמורת הקמח תשולם ע"י אביב ליפו 120 יום מיום האספקה או לחילופין בתנאי שיטת + 105 יום לפי בחירת אביב.

ז. כל חילוקי הדעות שיתעוררו בקשר להסכם זה יוכרעו ע"י בורר שימונה בהסכמת הצדדים ובהעדר הסכמה ע"י נשיא התאחדות התעשיינים.

ח. כל מכתב שנשלח בדואר רשום לצד מן הצדדים לפי הכתובת שבראש הסכם זה יחשב כאילו הגיע לתעודתו תוך 48 שעות ממועד המשלוח.

ט. הוצאות ביול הסכם זה יחולו בשווה על הצדדים.

ולראיה באו הצדדים על החתום:

טחנת קמח יפו (1972) בע"מ
רח' שלמה 25 תל-אביב
טל. 822517

אביב בע"מ
אברהם בע"מ

טחנת קמח יפו (1972) בע"מ

15.10.93
10:40

(5)

אל: דוד וואלף
מצות אסיר בני-דוד

מאזני דמיות מדובר אלן יטאלס דסוק
דכס קמח דאסיר מצות דססח תל"ה
דלמח דדקל דבאנרש דדקסס.

בדרכה
דוד גינוח

מחנה יזרעל, קמח ודלמח
ח.ד. 2032 עטולה 10110
פול. 06-595633 טקס. 06-595633